

Slovenski Dom.

Napredno kmetsko glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: trisporna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osmina strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren „popust“.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo »Slovenskega Doma« v Ljubljani, Knaflova ulica št. 5. Rokopisi se ne vračajo.

Hroščina in oglasi se naj pošiljajo na upravništvo »Slov. Doma« v Ljubljani.

O pomenu in potrebi izobrazbe.

Kljub velikanskemu napredku na raznih poljih, je ljudstvo še na tako nizki stopinji izobrazbe, da se človek res čudi, kako je mogoče, da so ljudje v dobi električne luči, fonografa, brezžičnega brzojava, telefona itd., še tako vdani vražam, da med njimi vlada taka nevednost in tema. Nihče sicer ne zahteva, da bi delavec ali kmet poznal natančno zgodovino in razvoj raznih narodov in držav, spremembe fizičnih sil, oddaljenost zvezd itd.

Toda mogoče pa bi bilo potom izobrazbe doseči, da bi tudi navaden človek imel vsaj približnje pojme o vseh teh stvareh. Pri nas Slovencih danes še niso dani vsi predpogoji, da bi se po deželi ustanovilo srednješolske in vseučilišne kurze za priprosto ljudstvo. Res bi bili taki tečaji velepomembni za izobrazbo in napredek našega naroda. In treba bo začeti resno premišljati, da se take tečaje čim preje ustanovi.

Izobrazuje pa se vsak lahko še na razne druge načine.

Dandanes hoče itak veljati vsakdo za izobraženega človeka. Da, jezi se ako mu kdo očita, da ni izobražen. Toda prav malo je takih ljudi, ki bi se resnično tudi potrudili, da bi se izobrazili. Prave izobrazbe je pri nas Slovencih prav malo, pač pa mnogo bahavosti. Kdor je v kako stroko le malo pogledal, že hoče veljati za ne vem kakšnega strokovnjaka in gorje tistemu, ki bi se upal dvomiti o njegovi nezmožnosti. V resnici pa imamo zelo malo resničnih strokovnjakov, pač pa polno »fusarjev« na vseh krajih in koncih. Zato pa tudi nikamor ne pridemo.

Današnja doba stavi na človeka glede izobrazbe mnogo večje zahteve kot pa nekdanj. Boj za obstoj je danes mnogo hujši kot nekdanj. Zmaguje tisti, ki je močnejši. In v boju za življenjski obstoj je najboljšo orožje ravno primerna izobrazba.

Splošno izobrazbo potrebuje vsakdo, da bi mogel kot človek dobro živeti, da mo-

re vzgajati svojo rodbino in vršiti dolžnosti kot član človeške družbe. — Strokovno izobrazbo pa potrebuje, da more sebe in svojo rodbino preživljati in si prislužiti, kar potrebuje nujno za svoj in svojih dragih obstoj.

Prvi vir izobrazbe je rodbina. Blagor otrokom, ki imajo ljubeče starše, ki se brigajo za njihovo izobrazbo in slišijo in vidijo od njih vse dobro. Rodbinska izobrazba je temelj vsake izobrazbe. In če je ta izmelj slab, je pozneje težko postaviti na njem dobro stavbo. Zato pa si bi morali biti starši v svesti velike odgovornosti, ki jo imajo glede izobrazbe svojih otrok.

Drugi vir izobrazbe in nadaljevanje prvega je šola. In tisti starši, ki svoje otroke od šole odvrtaajo, so njihovi največji škodljivci.

Ko pa človek odraste, mu je najboljša izobraževalno sredstvo dobra knjiga in primeren časopis.

In najvažnejša naloga dobrega časopisa je ravno, da širi med svoje čitatelje splošno in strokovno izobrazbo. Zato pa je dobro časopisje dandanes najvažnejši kulturni činitelj. Seveda pri nas na Slovenskem je časopisje še na zelo nizki stopinji. Namesto, da bi ljudstvo vzgajalo, ga hujška in poneumnjuje. To dela klerikalno časopisje. Klerikalci ljudstva ne vzgajajo. Zato pa temu primerno izgleda tudi klerikalno časopisje. Klerikalci mislijo, da je časopisje zato tukaj, da se v njem napada, obrekuje in grdi svoje nasprotnike.

To pa ni naloga dobrega časnika. Kakor smo že rekli, je prva naloga dobrega časopisa ta, da zanese med ljudstvo izobrazbo in napredek. Zato pa se mora v njem obravnavati o vseh vprašanjih, ki spadajo k splošni izobrazbi. Pozabiti pa se tudi ne sme strokovne izobrazbe čitateljev. Politika, krajevni dopisi so bolj stranskega pomena. Zato pa polagamo pri »Slovenskem Domu« največjo važnost na to, da širimo potom našega lista izobrazbo in da si vsak čitatelj našega lista pridobi kar največjo izobrazbo.

Čitateljem „Slov. Doma“.

Kako rad upre človek v jasni noči oči proti zvezdnatem nebu! Koliko vprašanj ostane v človeški glavi! Koliko misli! Na koliko stvari bi človek rad dobil jasnega odgovora. Pa ga ni. Vse mu je uganka. — Naš pogled zastoj čaka na odgovor. Naravno, da naše ljudstvo zvezdoslovje najbolj zanima. Tod, ker nima pravega poka, ravno na tem polju vlada največja nevednost in vražarstvo. Poudarjali smo že ponovno, da naš list hoče širiti izobrazbo. Smatramo za svojo dolžnost, da se temu cilju kar najbolj približamo. Zato pa se hočemo zaporedoma pečati z vsemi vprašanji, ki dandanes vsakega zanimajo in jih mora poznati.

Predvsem začnemo že v prihodnji številki razpravljati o zvezdoslovju, in sicer tako, da bo našim izvajanjem sledil lahko vsakdo. Začeli bomo priobčevati prosto po Flammarionu, enem najboljših francoskih zvezdoslovcev »Pot po nebesnem oboku«. Govorili bomo o luni, večernici, Marsu, solncu in sploh o vseh nebesnih telesih, ki nas zemljane zanimajo v prvi vrsti. Govorili bomo na tako poljuden način, da nas bo lahko vsak čitatelj razumel. Svoje čitatelje pa prosimo, da pridobe našemu listu kar največ naročnikov, ker le tako bo »Slovenski Dom« kos nalogi, ki si jo je stavil.

Politični razgled

Državni zbor.

V ospredju zopet stoji vprašanje italijanske pravne fakultete. Vladi dela največ skrbi to, v katerem mestu naj se ta fakulteta ustanovi. Vlada bi jo hotela imeti najraje na Dunaju, čemur pa Nemci odločno nasprotujejo. Nadalje pridejo v poštev kot sedež te fakultete Koper, Trst, Gorica. — V zbornici se predvsem razpravlja o proračunskem provizoriju. Ko se je tozadevno glasovalo, da pride zbornica s tem predmetom v specialno debato, so se naši klerikalci vjeli. To glasovanje

je razkrinkalo hinavsko komedijo naših klerikalcev. Tokrat so bili razkrinkani. Glasovali so z vlado. Hinavci, kupljivi ljudje, kriče, da so proti vladi, potem pa zanjo glasujejo. Tem ljudem ni več verjeti.

Italijansko - turška vojska.

Sultan je daroval 3000 funtov za družine v bojih pri Tripolisu padlih. Italijani nameravajo obkoliti turško-arabske čete pred Beghazijem.

Da se »Slovenski Dom« še bolj razširi in udomači med slovenskim ljudstvom, ga pošiljamo od prihodnjega tedna naprej nekaj številčk brezplačno na ogled. Časopisje je v sedanjosti velemoč misli in ideje. Ker je »Slovenski Dom« edino napredno glasilo samostojnega slovenskega kmeta, pričakujemo, da si ga z novim letom naroči vsak zaveden in samostojen kmet. Apelujemo na vse napredne gostilničarje in trgovce, posebno pa na zaupnike napredne stvari, da širijo list in dobivajo zanj nove naročilke. List se ne tiska z dobičkaželjnostjo, temveč edino za to, da naše ljudstvo na deželi sliši vedno dva zvona in da se svobodno odloča za svoje koristi.

Razgled po Kranjskem

r Kranjski deželni zbor je sklican na 28. decembra in bo zboroval 28. in 29. decembra, da reši proračunski provizorij.

r Dr. Ravniharju, ljubljanskemu državnemu poslancu, je izrekel izvrševalni odbor narodno-napredne stranke zaupnico za njegovo delovanje v parlamentu.

r Prva seja ljubljanskega občinskega sveta bo v ponedeljek, dne 18. t. m., Ta dan se bo občinski svet konstituiral in bo volitev župana ter podžupana. Tako je konec hinavske klerikalne komedije z avtonomijo Ljubljane.

r »Gorenjec« je brenil še enkrat, predno konča svoje klaverno življenje. Po novem letu bo namreč zmrznil in dekan Koblar ne bo mogel nikamor več odkladati svojih psov. V zadnji številki se je zaletel v naš list. Silno ga jezi, ker smo v »Slovenskem Domu« povedali klerikalnim politikom in škofu, kako izdajalsko narodno politiko uganjajo. Mi smo navedli le golo resnico in smo prišli na dan z dejstvi, katerih ni mogoče utajiti. »Gorenjec« nas pa radi tega psuje. Pa kaj bi drugega pričakovali od klerikalnega lista. »Gorenjec« to najbolj jezi, ker smo si upali klerikalnim veljakom povedati resnico v obraz. In

ta resnica je bridka in žalostna za slovenski narod. »Gorenjec« nam v protidokaz naših trditev ne more navesti niti enega dejstva, ki bi le količkaj opralo njegove klerikalne zamorce. Tako je pred svojo smrtjo »Gorenjec« še enkrat brenil. Mi pa mu želimo srečno smrt. Naj v miru počiva!

r Izvrševalni odbor narodne napredne stranke je sklenil, da se bo bodoče narodno-napredna stranka udeleževala sama in pod svojim imenom vseh volitev v razne zastope in da bo vodstvo stranke samo vodilo vse volitve. Začenja se doba resnega boja s klerikalci tudi po deželi. Zato pa je treba proti njim enotnega nastopa in osrednjega vodstva cele akcije. Zato pa ta velevažen sklep izvrševalnega odbora kar najbolj vroče pozdravljamo.

r Slovensko vseučilišče in brezdomovinski klerikalci. Desetletja se že bori naš narod za svojo najvišjo kulturno zahtevo, za svoje vseučilišče. Zbral se je bil v to svrhu precejšen fond, 700.000 kron. To vsoto pa je ugrabila klerikalna deželnozborna večina in jo je dala svoji koruptni »Gospodarski zvezi«. V državnem zboru je sedaj zopet v ospredju vprašanje ustanovitve italijanske pravne fakultete. To je najbolj ugodna prilika, da bi tudi slovenski poslanci zopet začeli resen boj za uresničenje naše vseučiliške zahteve. Klerikalci, ki imajo skoro vse mandate v državnem zboru, pa zopet uganjajo grdo komedijo s tem vprašanjem, ki bo na ta način padlo v vodo — pozabljenosti. Klerikalci pa s tem svojim izdajalskim ravnanjem le potrjujejo to, kar smo mi vedno rekli, da se njim ne gre za naše vseučilišče, da je oni sploh nočejo, ampak da delajo z njim le kšeft in kravje kupčije kakor z vsakim drugim narodnim vprašanjem. Zato pa je že skrajni čas, da naš narod vendar že enkrat izpregleda in obračuna s temi hinavci in izdajalci.

r Vojvodina Kranjska in železniško vprašanje. Na Dunaju zboruje v teh dneh železniški svet, v katerem so se preresetovale vprašanja, ki so izvanredno velike gospodarske važnosti za našo deželo. Predvsem moramo z zadovoljstvom in veseljem vzeti na znanje izjavo železničnega ministra bar. Forsterja, ki je podal izjavo, da se še ta mesec, najpoznejša pa v januarju oddajo dela za gradnjo proge Novo mesto-hrvaška meja. Ogrska vlada pa je tudi dovolila, da se bo ta proga nadaljevala dalje od hrvaške meje in da je tako zagotovljena zveza Novo mesto-Karlovač. Ta zveza je velikega gospodarskega pomena ne le za Belokrajino, ampak za vso deželo Kranjsko. Govorilo se je tudi o novi progi Ljubljana-Idrija-Sv. Lucija. Hribar je stavil nujni predlog, da naj se sprejme v novo vladno predlogo o lokalnih železnicah. Ta predlog je bil soglasno sprejet. Tudi vojaški krogi se zavzemajo za to progo iz vojaških ozirrov. S temi železnicami se bo povzdignilo gospodarsko blagostanje naše

dežele. Velika zasluga za te pridobitve gre narodno-napredni stranki in gosp. Hribarju. Klerikalci pa se v državnem zboru pode za strankarskimi uspehi in so jim interesi kranjske dežele deveta briga.

r Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je dobila v času od 1. januarja 1910 do 30. novembra 1910, brez volil, 199.503 krome 21 vin., od 1. januarja 1911 do 30. novembra 1911 pa le 125.563 K 74 vin., torej v tekočem letu v istem času 73.939 K 47 vin. manj. — Vzela pa je družba od glavnice leta 1910 10.994 K, leta 1911 pa 85.093 K 96 vin.

r Podružnicam sv. Cirila in Metoda na blagovoljno znanje! Leta 1910 so nabrale Ciril - Metodove podružnice 61.163 K 44 v., letos t. j. izza 1. dne januarja do 20. novembra pa 37.380 K 81 v. Da ne bomo nazadovali, treba podružnicam letos poslati glavni blagajni še 23.782 K 63 vin.

r Imeniten užitek je dobra kava. Vsaka gospodinja pa ve, da je mogoče napraviti dobro kavo samo z dobrim kavnim prdatkom. To pa je samo Kolinska kavna primes, ki ne uživa zastonj svojega dobrega glasu, kajti kavi daje vse one lastnosti, ki jih mora imeti dobra kava, namreč izboren okus, prijeten vonj in lepo barvo. Ker je Kolinska kavna primes obenem tudi edino pristno domače blago te vrste, jo slovenske gospodinje najraje kupujejo.

r Današnji številki smo priložili nakaznice za obnovitev naročnine za l. 1912. Kako naj se pošilja, je omenjeno v številki od pretečnega tedna.

o Ljubljanska okolica o

Iz Št. Vida nad Ljubljano. Prekmalu smo začeli hvaliti in zato popravljamo; kajti, kdo bi si mislil, da se naš župnik samo za par dni izpreobrne? — V petek, dne 8. t. m., je bilo: tema, dež je lil na zemljo z neba; tudi v župnikovi glavi je bila tema, črna in grozovita; poleg tega pa so se utrinjali v učenih njegovih možganih tudi bliski in grom je sledil gromu, tako, da je odmevalo daleč naokrog. Pa ne mislite, da je to res! Ampak gosp. župnik so nam priskrbeli zopet malo zabave. Bila je na vrsti zopet stara pesem o Lurdu, toda v novi in pesniški obliki: »In pride na stotine in stotine Angležev, in ne gode se nad njimi samo telesni, ampak tudi duševni čudeži; potolaženi in s pravo vero v srečo se vračajo v okuženo, lutersko domovino svojo.« In dalje: »Na prostoru pred kipom Marije najdeš vsak čas vsaj po enega človeka iz vseh delov sveta.« Morda jih je pa še več? Mogoče tudi Culukafri? Skoraj gotovo! In nato: »Po celi Francoski je sama hudobija doma, samo Lurda se ni dotaknila njena satanska moč.« Ko bi vse to res bilo, bi bili mi popolnoma zadovoljni! Kar dokaze, potem nam boste pa govorili o francoski hudobiji. Pa tudi potem še ne bo na varnih nogah! Malokdo — hvala Bogu — vam še verjame; kajti celo nek

zvesti vaš pristaš jo je popihal iz cerkve, ko je začul to blebetanje! — Tudi popoldan v nedeljo je bilo hudo, kaj ne, resnica v oči bode? Bilo je na vrsti vse napredno časopisje, zlasti pa »Slovenski Dom«. Nič ne pomaga! Ljudje so vedno bolj zavedni in bodo! Ožigosajte, gosp. župnik, rajše »Domoljub«, to lepo cvetko v pustih kranjski zemlji, in pa »Slovenca«, večnega zavijalca resnice in lažnjivca prve vrste! — Živio! — Volitve se ne bodo pri nas vršile letos. Vloženih je bilo na 500 reklamacij, kar kaže, kako pravičen je mož, ki je izpustil toliko naprednjakov iz imenika. Klerikalci se z vsemi sredstvi pripravljajo na boj; kajti težak bo, če so si prav svesti sijajne, trikrat sijajne zmage. To bo veselje pri klerikalcih! Še večje kot ono v svetem pismu nad enim spokornikom. Ampak dasi naprednjaki takorekoč spimo, se še vseeno tresejo hlačiце klerikalcem; kot gobe po dežju rastemo!

I Iz Dravelj. (P o b o j u.) Letošnje leto bo ostalo za vas Dravlje zapisano za precejšen čas, ker enakega bojujočega leta pri nas še nismo doživeli. Z vso silo se je namreč v preteklem letu vrgel na našo vas šentvidski župnik Zabret, hotel si je s to pridobitvijo ovenčati svojo častiželjno glavo. Započel je jako smotren boj, očitno dobro preračunjen. Predvsem je hotel pridobiti Draveljce s po sebi osnovanim katol. izobraževalnim društvom, z ustanovitvijo čukarije, dalje z nakupom benzin - motorja, z nakupom Mihelnove hiše, z zavzetvijo gasilnega društva in tako je računil: Če se mi vse to posreči, kar se mi mora, sigurno je tudi občinsko gospodarstvo v Zgor. Šiški v bodoče v mojih rokah. Tako je računil Zabret, tisti Zabret, kateremu so Draveljci prekrizali račune, ko je hotel zidati novo šolo na Vovkovini; hotel se je osvetiti. Toda Zabret je obračal, Draveljci pa so obrnili. Pogorel je na celi črti. Njegovo žito ne gre tako v klasje, kot si on želi. Izobraževalno društvo, ki ga je ustanovil, da bi plačevali Draveljci 10 iztisov »Slovenca«, umira, ker nima bralcev, še manj pa plačnikov, čukarija jo po par tednih poginila, radi motorja in Mihlove hiše pa so si Zabretovi pristaši, ki so podpisali poročstvo, vedno v laseh, ker so sprevideli, da bo končno vendar treba plačati, za kar so se lahkomišelnostno podpisali na Zabretovo prigovarjanje; on pa se bo katastrofi umaknil, kakor se čuje, s preselitvijo v boljšo faro. Za gasilno društvo se je zavzel tem potom, da si je pridobil iz društvenega odbora nekaj možakarjev, ki naj bi pridobili gasilce na svojo stran. Toda ni šlo; občni zbor je zmetal dotičnike iz odbora, za kar se imajo Zabretu zahvaliti; ni jim bilo prav, stvar je prišla pred sodišče, katero jih je nekaj kaznovalo. Posebno se je branil bivši blagajnik F. T. in ni hotel izročiti blagajne novoizvoljenemu blagajniku. Sedaj pa jo je vendar poslal načelstvu, ker izprevidel je, da mu postajajo tla vroča. Najhujša blamaža pa je zadela to

Zabretovo kompanijo pri občinskih volitvah. Vse te našete priprave so bile namreč brez moči, Zabret se je ubijal po Dravljah noč in dan, videl si ga v poznih večernih in zgodnjih jutranjih urah, videl v raznih kmetijskih hišah, pa ne da bi tolažil bolnike, temveč, kako je skrbno izvabljal iz lahkovernih ženic pooblastila. Svoje maloštevilne pristaše je tolažil s tem, češ, saj izgubiti nimamo kaj, edino kar moremo pridobiti, imel je namreč preje v šišenskem odboru dva pristaša, ki sta mu slepo služila. Toda tudi tu se je uštel, ker namesto prejšnjih dveh, sedaj nima v odboru nobenega, celo podobčina Dravlje, katero si je imel že gotovo, mu je spodletela ter si je izvolila samostojnega moža. Nas veseli ta samostojnost vaščanov, ker pokazali so s tem, da so samostojno misleči ljudje, ki se ne dajo preparirati od ljudi Zabretovega kalibra, od ljudi, ki jim je ljudski blagor deveta brigada. Čutimo se po boju kot zmagovalce in želimo, naj se vrne v našo lepo vas zopet ljubi mir. Zavedajmo se, da le v samopomoči je naš obstanek in ne dajmo se slepiti od po mačje laskajočih se osrečevalcev.

I Vevče pri D. M. v Polju. Naše občinske volitve so minile. Zmagala je vsled različnih sleparij in goljufij županova stranka. Samostojna kmečka stranka pa si je priborila takoj pri prvem naskoku ogromno število glasov, namreč 408. Samostojna kmečka stranka je s tem uspehom lahko zelo zadovoljna. Seveda smo se radi tega, ker so nasprotniki uganjali velikanske sleparije, pritožili in vložili pritožbo. Ako bi šlo po pravici, bi naša samostojna kmečka stranka gotovo zmagala. Kako je bilo pri volitvah? Župan Dimnik naših zaupnikov ni pustil k volilni komisiji. Zakaj ne, to on najbolje ve. Če bi delali pošteno, bi se mu ne bilo treba bati nikake kontrole. Nekateri naši somišljeniki so dobili šele po volitvah glasovnice. Naša pooblastila niso bila veljavna, ker ni bilo izkaznic poleg. Zakaj se pa niso dostavile izkaznice? Tudi to naš župan prav dobro ve. Veliko volilcev pa je dobilo kar popisane glasovnice. Nek posestnik iz Slap, D., pa je kar na svojo odgovornost sam popisaval pooblastila, ali jih pa dal otrokom popisati. Ta pošteni, nad vse krščanski možiček se bode zagovarjal pred sodiščem. Pri komisiji se je naš »Schneidermeister« iz Polja tako imenitno držal, kot bi imel samega ministra za — zeta. Revež se je tako potil vsled napornega dela, moral je vsakega volilca prečrtati, kakor doma, kadar se igra s svojimi mučki. Kako sta bila oča župan in naš »Schneidermeister« vesela, ko sta zvedela rezultat volilnih sleparij! Oča župan je takoj naročil za 100 K rakete, ki naj bi se spuščale, kadar bode zopet izvoljen za župana. »Schneidermeister« pa je kupil za 1 K mesa za svoje mučke. To veselje pa ni trajalo dolgo. Kako se je oča župan pretašil, ko so mu naši vrli možje izročili pritožbo. Re-

veža bi kmalu »fršlok« zadel. Schneidermeister pa se je vsled jeze v Ljubljani med liberalci prav pošteno napil. Naša samostojna kmečka stranka še obstaja. Pazili bomo na župana in njegovega tajnika Mr. cino. Nismo še obupali. Delali bomo vedno z vsemi močmi, da nastanejo v občini drugačne razmere. Posestniki! Odprite oči in pridno čitajte naše časopise. Le ljudje, ki kaj bero, so pametni in kaj vedo. Taki ljudje se ne puste zapeljati, pa najsi bode od župana ali pa njegovega tajnika. Naš časopis bode vsak teden poročal vesti iz naše občine. Posestniki, sezite po njem!

Razpošiljanje prečitanih časopisov.

Ker od več krajev prihajajo prošnje, da bi radi prejeli prečitane časopise, obveščamo s tem vse naše čitatelje na deželi, da bo Kmetijska pisarna narodno-napredne stranke (Wolfova ulica 10/I) skušala ustreči vsem tozadevnim željam, prosili bi pa, da so dotičniki pripravljene prevzeti poštno stroške za pošiljanje teh časopisov.

o Dolenjske novice o

d Vače. Da mnogoštevilni shodi v kaplaniji niso zgrešili svojega cilja, kažejo nam sledeči žalostni slučaji. Načelnik »Čukov« je ob priliki žegnanja pri podružnici v Kanderšah v neki gostilni dejansko napadel 70letnega starčka ker se ni strinjal z lažmi navzočih klerikalcev. Komaj 15-letni čuvec Anton Klinc, po domače Reberškov, je pri belem dnevu iz polja grede z bičevnikom pobil na tla Josipa Grilca ter mu na tleh ležečemu prizadjal z nožem na glavi precejšno rano. Za to mlado junaštvo ga je litijsko sodišče nagradilo z zaporom in plačilom poškodbe. Tu je pač na mestu pregovor: »Zgodaj začne žgati, kar hoče kopriva postati.« Neki posebni ljubljenec kaplana Majdiča si je tudi preskrbel za svojo prevročeno čukarsko kri par dni kosilo v zaporu. Da bi svoje podložne člane podkrepil v bojnem junaštvu, je tudi kaplan Majdič kot katehet v šoli nekega dečka prav po klerikalnem receptu pretepel. Ker se pa litijsko sodišče ni strinjalo z nazori žegnanega pretepača, mu je prisodilo 20 K kazni in plačilo stroškov. Če že predsednik »Čukov« zagreši taka dejanja, kaj moramo potem pričakovati od njemu podrejenih članov. Kaplan Majdič je nekoč rekel: Še povsodi, kjer sem bil, sem ugnal liberalce, pa jih bom tudi na Vačah. To se mu do danes pri vsem njegovem telesnem in duševnem naporu ni posrečilo. Misli si torej, da besede premalo hasnejo ter da bo treba začeti s tepežem. Kadar bo padel zadni naprednjak, takrat bo stopil slaveželjni Majdič na površje. Rečemo pa z vso gotovostjo, da tega ne bo dočakal, kajti ljudstvo vedno bolj spoznava klerikalni manever, zato ima tudi Majdič vedno manj pristašev.

d V **Kostanjevici imamo sedaj za župana Keržičnika** iz hiše št. 66. Če bi šlo po tem, koliko se je kdo trudil ob času volitev, zasluži Keržičnik to častno mesto prvi izmed vseh klerikalnih odbornikov v novem občinskem odboru. Največ si je prizadjal on in je ravno on spraval klerikalno stranko do zmage. »Domoljub«, ki je bil silno vesel te zmage in je samega veselja vriskal, sedaj jako previdno molči, kdo je novi župan. Najbrž ni vesel on tega moža na prvem mestu občine, kamor spada res neomadeževan človek, če bi bil tudi klerikalec. Keržičnik pa še klerikalec ni in zato so silno jezni v farovžu, da jih je ta bivši liberallec, ki je svoj čas duhovnike pretepil, tako zvito nafarbal. Tudi očka Sever so jezni na tega svojega »mejaša« v Zavodah in mu ne morejo odpustiti, da jim je ta njihov smrtni sovražnik izpodmaknil županski stolec in se vsedel sam nanj. Mi pa pravimo, prav je Severju, kajti: **Kdor se med otrobe meša, pride v svinjsko korigo. — Amen!**

d **Notar Hafner** je imel tudi pri zadnjih občinskih volitvah v Kostanjevici svoje prste vmes. Dasiravno ni več kostanjeviški občan in stanuje v Ljubljani, je vendar veliko z denarjem pripomogel do klerikalne zmage. Največ je delal sedanji župan, katerega je ravno Hafner hotel imeti na čelu občine za to, da je udaril s tem Severja in trgovca Gatscha.

d **Župan Keržičnik** je preje, ko je bil še navaden agitator, veliko obljubil klerikalnim kmetom. Med tem, da bo odpravil pasji davek, da bo odstavil tajnika, da bo odpravil doklado na žganje, da bo izposloval prost lov v občini, kar bi posebno ugajalo županu samemu. Pa prišla je prva občinska seja takoj po zaobljubi župana in svetovalec, ali pasji davek, doklada na žganje in najem lova ni bilo odpravljeno in tajnik je še vedno stari tudi pod županom Keržičnikom. **Klerikalni volilci pa imajo sedaj tako dolge nosove, kakor je bil preje Keržičnikov jezik.**

d **Št. Lovrenc.** Zopet jo je naš brihtni Tone pogruntal. Lovi namreč gospodarje, da bi se zavezali plačevati bero ali pa jo dajati v naturi nekemu patru, da bi hodil k nam vsako nedeljo maševat, ako hočemo vsako nedeljo dve maši. Mi mu pa tem potom sporočamo sledeče: Imamo kaplanijo in fara je zavezana na raznovrstno bero kaplanu, kaplanovi sta dve njivi in vinograd in še mnogo drugih dohodkov je v fari, kateri pripadajo kaplanu. Ker nimamo kaplana, seveda vsi ti dohodki romajo v žep našega župnika Toneta, ergo naj opravlja fajmošter Tone tudi vsa njegova opravila. Ako on tega ne more, naj pa plača patra s kaplanovimi dohodki in basta. Seveda ne oporekamo Oblaku, da nima dosti opravila, saj je razven fajmoštra še povrhu načelnik mlekarne in bode v naprej baje tudi svinjski načelnik, ker kakor pripovedujejo, že nabira podpise za svinjerejsko zadrugo. Svinjaki naj bi se

postavili na farmanskem prostoru, kjer stoji sedaj in že kar ljudje pomnijo, kapelica, le-ta pa se bode morala umakniti Antonovim svinjakom, ki bodo pričali še poznim rodovom, kako je skrbel Anton Oblak, župnik v Št. Lovrencu, za čast božjo.

d **Velika Loka.** Dne 12. t. m. je tu umrl po dolgi in mučni bolezni Peter Novak, sedlarski mojster. Rajniki je bil prav izvrsten rokodelec in narodnjak do zadnjega. Njegovega pogreba se je udeležila tudi požarna bramba Velika Loka, katere dolgoletni član je bil tudi pokojni. Naj v miru počiva!

d **Škocijan.** Krmežljavček še vedno gobezda. Hvala bogu, da se za njegove čenče nihče ne briga; nam pa v pojasnilo, da mi jahamo. Škoda groša, Tone! Kupi si raje kozarec vina, da ne boš tako zelen, bled in krmežljav strašil po Škocijanu ali pa Marijinih kapljic, ker si menda abstinent! Bo saj kaj zaleglo — nas se pa ne prime nič. Da nisi pri nas preveč priljubljen, to veš, da te pa celo okrajno glavarstvo pozna, da si samo za zgago, ko je zahtevalo od knezoškofijstva tvojo premestitev — to vemo pa tudi mi. Tvoje fanatično versko in politično prepričanje že vsem preseda. Čas je, da odkuriš, če ne, bomo pa pospešili, da zgineš s površja, sramotneje kot tebe popolnoma enakovredni bratec Peter B.

d **Škocijan.** Nesreča se je pripetila gospodu Antonu Marinčiču, ko se je vračal iz Mokronoga s svojo ženo in neko g. Bokšič iz Ljubljane, ki se je ravno napotila v Škocijan na obisk k sorodnikom, a jo je dohitela prezgodnja smrt, ker se je g. Marinčiču splašil konj, preplašeni ženski sta pa skočili iz voza, gospa Bokšič pa tako nesrečno, da se je reva ubila — Marinčičeva žena pa znatno potolkla. Nesrečna rodbina s tremi nepreskrbljeni otročiči bo pač bridko občutila nepričakovano smrt skrbne matere. Bodi ji zemljica lahka!

d **Škocijan.** Poslušajte, kaj piše »Mladost«, glasilo »Čukulade«, v zadnji številki, ko daje nekaj svetov za naše fante od enega izmed naših čukov. Čudno, da si je gosp. Krmežljavček ravno tega zbral, da pod njegovim imenom ponuja v svet svoje modrosti, in kakšne: zelo hud proti cigaretam. Pravi, da je tak fant — bled — zelen — suh — vdratih oči, da ni za nobeno pošteno rabo več, roke se mu tresejo, ne zna razumno misliti, kolne in uganja nerodnosti. Nadalje ni zadovoljen s čuvanjem pri mrličih, luščenjem koruze in metjem prosa. Tudi proti grehom je, ki se navadno uganjajo pri takih prilikah. Tudi deklet ne mara. Končno še omeni, da veliko gospodarskega zla pohaja vsled tega, ker se posestva slabo delijo. Vsak dobi le malo, iz ene družine zraste vrsta majhnih kajzarjev. Tu bi morala postavodaja kaj ukreniti. Kdo pa to piše, gotovo človek, ki se vsega tega premaguje! Kaj še! Tisto blede, suho in zeleno človeče udratih in povešenih oči — krmežljivo kaplanče. Podpisal je pa fanta Čuka, gotovega Cveta z

Dol, ki je sam znan pretepač — »rukne« tudi sam rad glažek žganja, zna se dobro pridušati in sam uganja najrazličnejše nerodnosti. Sploh imata oba te »lepe« lastnosti v polni meri. Ne bi bili sicer proti tem razvadam, ako bi jih priporočal kak pošten fant, tako pa le »vsak pometaj pred svojim pragom«. Tudi poučevanje, ki se splošno rado podtika naprednim fantom, ima lahko za to napako vzgled v farovžu, ko se pri polni mizi razsaja in popiva.

d **Št. Rupert.** V odgovor lažnjivemu dopisniku v zadnji številki smrdljivega »Lažiljuba«, v katerem me ta napada, da agitiram za prihodnje občinske volitve na ta način, da strašim in grozim ljudem, da kdor ne bode dal meni pooblastila, da mu v bodoče ne bodem več podpisoval pobotnic in da dotičnik ne bode dobil več podpore, izjavljam, da je to nesramna in grda laž, s katero ima nesramni dopisnik namen, mene ob zaupanju in kruh pripraviti tako, kakor je pripravil ob kruh enega ubogega očeta, da se sedaj s štirimi nedolžnimi otročiči po svetu klati in kruha strada. — Grdoba lažnjiva, dokaži mi svoje podlo in nesramno obrekovanje, sicer se bodeva o tej zadevi v kakem drugem kraju pomenila, in drugič, ako me misliš še kdaj napadati, ti svetujem, da se s polnim imenom podpišeš, ako imaš še sploh kaj poštenega imena. — Nesramni dopisun piše, kaj da pravi pristojna oblast k mojemu agitiranju, jaz ga pa vprašam, kaj pa pravi njegova predpostavljena oblast k njegovemu agitiranju, je-li on za to postavljen in plačan, da svojo službo opravlja, katera mu je naložena, ali, da noč in dan po hribih leta, po hišah agitira in uboge kmetje slepi ter sovraštvo in razdor po občini napravlja. Povem ti pa, gospodine dopisnik, da do sedaj še nisem agitiral in da se me ti na to opomnil, sem ti iz srea hvaležen, ker od sedaj naprej bodem pa res agitiral, kjer in kadar bodem mogel, pa ne misli, da tebi v korist, o ne, ampak v korist tiste stranke, katero bi ti rad v žlici vode potopil, ako bi ti bilo le mogoče, in povem ti vže naprej, da bodo imele moje agitacije veliko več uspeha, kakor pa tvoje, ker dobro vem, kje tebe čevelj tišči in zakaj bi ti rad svoje kimavee v občinski odbor spraval, in povem ti že naprej, da je ves tvoj trud pehanja zastonj, ker ljudje niso več tako neumni, kakor bi jih ti rad imel. — Dalje ti še povem, da sem bil do sedaj popolnoma nevtralen in se nisem za nobeno stranko potegoval, ampak od sedaj naprej si me pa samo ti s tvojim grdim obrekovanjem za svojega odločnega nasprotnika napravil. — **Št. Rupert**, dne 12. decembra 1911. — **Franc Adamič**, občinski tajnik.

d **Iz Temenice.** V št. 49. našega cenjenega lista se župan samega sebe pere, pravi, da mu je žal, da ima take odbornike. Mi mu radi verjamemo, ker bo od naše strani še marsikatero gorko besedo dobil na srce. Pravi, da nismo hoteli priti k seji,

ki jo je imel v gostilni »Pri Fajdigovi Ančki«, da smo šli rajši na požirek rujnega vinca, da bi potem delali njemu kraval, in še več drugega je pisal. Povemo mu pa, da to ni res, ampak je več drugih vzrokov, o katerih bomo še govorili. Glavna stvar je pa ta: On je sklicel sejo občinskega odbora v gostilni »Pri Fajdigovi Ančki«. Ker pa mi tega ne trpimo, da bi imel on seje občinskega odbora v gostilni, kjer je vedno krik in vik, in pisarna v prodajalni, da tako ne pridemo nikdar do stvari, katere želimo. Ako govorijo novi paragrafi, da ima pravico župan imeti seje občinskega odbora v gostilni in pisarno v prodajalni, tedaj bomo rade volje prišli vsikdar, kadar zahteva. Ako pa tega v paragrafi ni, tedaj bomo mi posrkbeli, da se to preneha. Torej gosp. župan, ki se imenujete sami za gospoda, zakaj ste pa Vi prevzeli županstvo, ako ste vedeli, da vaša hiša ni sposobna za občinsko pisarno in za seje občinskega odbora? Saj je bilo še 11 drugih odbornikov, ki bi bili opravljali sami in v svoji lastni hiši te posle, ne pa po drugih hišah iskali, kakor iščete vi, razumite, več prihodnjic!

d **Temnica.** Pri nas so bile letošnjo poletje kakor povsod po kranjski deželi občinske volitve. Za župana je bil izvoljen neki Jože Grablovec in sicer je dobil od 12 glasov le 6 glasov. Občinsko pisarno ima v gostilni, oziroma v prodajalni gospe Ane Fajdigove, kjer mu uredujejo takorekoč le ženske. On nosi le župansko čast. Vsi občinarji in njim na čelu občinski odborniki so odločno proti temu načinu uradovanja. Odločno zahtevajo vsi, da naj župan prenese urad na svoj dom. Uraduje naj sam, oziroma njegov tajnik, ne pa Fajdigove ženske. V zadnji številki »Slovenskega Doma« se je pritoževal naš župan, da ima malo olikane može med odborniki. No, mi pravimo, da je on sam malo izobražen, ker nima niti toliko zmožnosti, da bi sam vodil uradne posle, ampak morajo to zanj opravljati ženske. Županu pa povemo, da naj si ne domišlja, da je morda on vsega mogočen vladar v občini. Mi mu bomo že pokazali, da se bo bolj oziral na sklepe občinskega odbora.

d **Temnica.** Radi predzadnjega dopisa v »Slov. Domu« iz našega kraja sta se župan in Ančka jako jezila. V nedeljo, dne 3. decembra, je bilo prišlo v gostilni »Pri Ančki« do spopada, tako da bi bil Al. P. kmalu tepen in J. I. ga je tudi enkrat vrgel na tla, ker sumijo, da je on pisal v »Slovenski Dom«. Ančka in župan sta se jako jezila, rekla sta, naj stane kolikor hoče, samo da zvesta, kdo je dopisnik. Svetoval sem jima, da je boljše, da pošljeta vsak par kronic za družbo sv. Cirila in Metoda, kakor pa da bi nepotrebno denar zapravljala. Pri kozarcih vina se je župan izjavil, da bo premestil občinsko pisarno iz prodajalne, toda a ne v svojo hišo, ampak v prvo nadstropje gostilne; premestil je bo zato, ker zahteva tako politična

oblast. Rekel je, kadar bo seja občinskih odbornikov, bodo ti v najhujši zimi pri odprtih oknih stali, češ, ako nočete v gostilni za mizo sedeti, se boste pa tukaj pokorili. Tisti pa, ki niso kimavci, ampak možje-naprednjaki, pa pravijo: »Kakor smo ga postavili za župana »gor«, tako ga bomo »dol«, ako se bo z nami kaj šalil.« Ker pa vidim, da naša dolina in okolica na več stvareh boleha, zato sem se namenil po Novem letu jo prati in zdraviti toliko časa, da bo čista in zdrava; pa ne v potoku »Pri Ančki«, kakor so delali fantje, ko so bili vsi krvavi, ampak v »Slovenskem Domu«. Zato pa možje, ki ne marate biti kimavci, naročite si »Slovenski Dom«, ki za mal denar prinaša dovolj berila.

d **Nova Ciril - Metodova podružnica na Dolenjskem** se je ustanovila za občino **Veliko Dolino**. Ustanovni občni zbor je bil dne 3. decembra v Bregani v Kalinovi gostilni. Mnogobrojne udeležnike, med njimi tudi precej bratov Hrvatov, je v imenu pripravljalnega odbora pozdravil gosp. Fr. Dolinar. V imenu glavne družbe je govoril o namenu šolske družbe in narodne obrambe sploh potovalni učitelj gosp. Ante Beg. — Novi odbor se je izvolil takole: predsednik gosp. Fr. Jelinek, tovar. ravnatelj; podpredsednik gosp. Fr. Dolinar, trgovec itd.; tajnik gosp. Val. Ivanuš, nadučitelj; nam. gdč. Adela Pogorelčeva, učiteljica; blagajnik g. Jak. Humek, nam. gdč. Darinka Juvančeva, učiteljica. Odborniki so: gg. Jos. Kalin, Jure Novoselič in Mart. Šetinec ter gospe Elvira Dolinarjeva, Amalija Hribarjeva in Marija Jelinekova. — Navdušeno so govorili v prilog novi podružnici gg. ravnatelj Jelinek, župan Iv. Frigelj in tov. delavec Lončarič. — Upravičeno torej smemo pričakovati, da postane nova podružnica delavna in vzorna.

o Gorenjske novice o

g **Iz Krašnje.** Volitve pri nas so končane. Bil je hud boj in huda agitacija na obeh straneh. Veseli so vsi poštene občani krašnje občine, da smo zmagali pod zastavo napredne kmečke stranke. Možje, ki smo jih izvolili, so nam porok, da bode v naši občini vladala poštenost. Tisti, ki so po »Domoljubu« zabavljali na Štruklja in »Štrukljovce«, so sedaj lahko prepričani, da vsa obrekovanja niso izdala prav nič. Mi ne bomo sedaj nad premaganimi mahal z zaničevanjem in sramotjenjem, ampak hočemo iti svojo pot naprej. Več, kakor zmagati nismo hoteli. Zapisati pa vendar moramo številke, ki so »prišle« v Krašnji na dan volitve. Prvi razred: Naši 31 do 33, nasprotni 23 do 24 glasov; drugi razred: naši 69 do 72, nasprotni 38 do 43 glasov; tretji razred: naši 130 do 134, nasprotni 69 do 73 glasov. Berite številke in jih primerjajte s tem, kaj ste pisali po »Domoljubu«. Vsem stanovitnim volilcem

in volilkam pa čast in zahvala, da se niso ustrašili groženj nasprotnikov. Čast pa tudi vsem našim agitatorjem, ki so nam priborili tako lepo zmago. Krašnjani smo ponosni na zmago. Živio!

g **Iz Moravc.** Prav zelo nas je razveselilo, ko smo na praznik Matere Božje zvedeli, da so v Krašnji zmagali napredni kmetje pri občinskih volitvah. Želeli smo si, da bi se tudi naši občani otresli farovške komande. Zmaga v Krašnji nas posebno zato veseli, ker se je naš kaplan Demšar toliko trudil in brigal za krašnje volitve. Sedaj je fantič sit, ko so mu volilne številke prišle v roko. Sedaj je dobil plačilo za to, kar je pisal o Krašnji v »Domoljubu«. Zares smolo ima ta fantič. Kamor se je vtaknil pri občinskih volitvah, povsod so ga volileci »poribali« s koprivami pod nosom. Samo v Moravc se mu je obneslo, drugod pa nikjer. Ko bi vzeli naši občani za izgled sosedne občine, bi tudi Demšarju že enkrat rekli: »Kaplan, ti mašuj, spoveduj in šolo uči. Nas pa pusti pri volitvah. Mi plačujemo sami davke brez tvoje pomoči, zato bomo tudi volili sami po svoji pameti. Tudi s puncami se lahko ukvarjaš, le pri volitvah nas pusti!«

g **Občinske volitve v občini Medvode** so minule. Zmagali so farovško misleči kmetje s pomočjo raznih fajmoštrovih sleparij. V farovžu so volilec že naprej popisali glasovnice s farovškimi kandidati. Tako je dobil popisano glasovnico Franc Srov (Zomernik), Ant. Jesenko (Knavs), Jakob Ferbar (na kolodvoru). Kdo jim je to dovolil? Koliko naših volilcev je župan in fajmošter pri sestavi volilnega imenika izpustil in napredne volilce osleparil. Janez Žirovnik iz Svilj ni dobil legitimacije za II. in III. razred za podobčine. Župan je med volitvijo pregledaval glasovnice. Pomarančar Brencé iz Preske je hotel s silo prisiliti Rafaela Potiska, gostilničarja iz Medvod, da voli farovško. Toda ta mu je take povedal, da se je Pomarančar prijel za nos. — Posestniki iz medvodske občine, na volitve smo se za enkrat premalo pripravili, reklamacijske dobe nismo porabili, da bi svoje ljudi spravili v volilni imenik, farovške neopravičence pa ven vrgli. Drugič mora iti drugače. Za zdaj pa glejmo ostro pod roke farovškemu občinskemu odboru, razširjajmo med naše kmete napredni časopis »Slovenski Dom«, da se ljudje malo izbistrijo in tudi pri nas mora izginiti kmečkim koristim škodljivo gospodarstvo Pomarančarja.

g **Škofja Loka.** Umrli je dne 10. dec. gosp. Josip Šmid, pivovarnar in posestnik v Škofji Loki. Pokojnik je bil šele 32 let star. Pokopali so ga dne 12. decembra na tukajšnje pokopališče. Njegov pogreb je bil nekaj veličastnega. K zadnjemu počitku so ga spremila poleg mnogih znancev in prijateljev, vsa tukajšnja društva, katerih član je bil pokojnik, kakor »Sokol«, kateri je izgubil z njim vrlega praprosčaka, čitalnica, gasilec, godba in lov-

oi. Vsem ostane v trajnem spominu. Bodi mu zemljica lahka!

g Stara Loka. V 49. številki »Domoljuba« se je zaletel neki zelo neroden dopisnik z vso silo v naše moze, ki so se »pre-drznili«, da so pokazali pri zadnjih občinskih volitvah, da ne marajo voliti takih kimovcev, ki jih je postavila farovška stranka. Pa nič ne pomaga, piši in zabavljaj, kar se ti poljubi. Vaši izvoljeni možje pa ostanejo kljub tvojim besedam le kimovci, dočim en sam naš volilec odtehta dokaj vaših »odbornikov«. — Pa tudi ob naše agitatorje se je spravil. Svetujemo mu, naj bo le miren, sicer znamo navesti mi mnogo več slučajev, ko se je podilo vaše agitatorje iz hiš. G. Mrak se še gotovo spominja, kar jih je slišal iz ust priprostega moža. Ali niso morda besede »hujši ste kot lovski psi«, dovolj značilne za vas!

g Stara Loka. Nadalje pravi oni dopisun, da bi številke, ki so jih dobili naši možje, lahko stavili v loterijo. Svetujemo mu, naj se jih kar posluži, morda kaj zadene. Bo vsaj imel s čim napolniti nikdar polno farovško bisago! Mi kmetje pa se bomo potem vsaj malo oddahnili.

g Suha pri Škofji Loki. (D r a g i n j a.) Mi spadamo v škofjeloško faro, dočim smo občani starološke občine. Naš župnik je debeli Šinkovec, ki mu pa mora iti zadnji čas zelo slabo, gotovo mož strada, da se mu kar sveti pred očmi. Pa brez šale! Šinkovec ima dobiti v naši vasi od vsakega posestnika pol mernika prosa za bero. Namesto prosa pa se je zadovoljil dosedaj vsako leto z 1 goldinarjem. Ker pa je nastala vsesplošna draginja, pa tudi on ni mogel več shajati, zato je zahteval letos 2 K 60 vin. in jih seveda tudi dobil. Kaj pač hočemo, revežu se mora pomagati, da bo vsaj imel kaj jesti, da se nam ne bo ves posušil.

g Godešiče pri Škofji Loki. Pred kratkim je pisal »Slovenec«, da so v Vetrinju na Koroškem našli mrtvega kovaškega pomočnika Leopolda Štrempfelja, ki je doma iz naše vasi. Ker pa tega nismo mogli kar tako verjeti, smo vsled radovednosti poizvedovali o njem in smo ga našli zdravega in čilega v Ljubljani. »Slovenec« pa se smeje, ker ga je nekdo tako pošteno potegnul.

g Žabnica. V zadnjem »Slovenskem Domu« smo rekli, da bomo poročali, kako je obdeloval naš Korl neko žensko, katera ni hotela dati njegovemu mežnarju pooblastila za starološke občinske volitve. Da ne ostanemo odgovora dolžni, poročamo danes, seveda na kratko. K neki, sicer pobožni ženi pride mežnar, da mu da pooblastilo. Ker pa mu žena tega ni hotela podpisati, pa ji je na vse načine grozil, med drugim tudi, da jo bo župnik na prižnici imenoval, če mu ne izroči izkaznic in glasovnic in ne podpiše pooblastila. Ker pa kljub grožnjam ni nič dosegel, je moral oditi praznih rok. Doma pa je to povedal župniku, kateri je potem poklical ženo v farovž.

Tam ji je rekel, če ne boš z nami volila, ti ne bo pomagala nobena molitev, ne maša, ne tvojemu umrlemu možu, ne tebi. Žena se je teh groženj tako prestrašila, da je morala ostati cela dva dneva v postelji. Njen sin pa je vsled te nasilne agitacije vse glasovnice in izkaznice raztrgal. — Tu naj pogleda »Domoljubov« dopisnik, kako se je agitiralo! — Te vrstice smo objavili samo zato, ker nas je zadnji »Domoljub« tako grdo napadel.

g Odmevi staroloških volitev. Prepričani, da je slednji pristaš tudi S. L. S. prepričan, da strankarsko mišljenje ne sme nikdar do osebnega nasprotstva peljati, smo uverjeni, da so vrstice v »Domoljubu« št. 49 inspirirane od ženske, dobro poznane po vsej občini, koja — kakor se vidi — nima, odkar ji je njen soprog valet dal, drugega posla, kakor ljudi obrekovati in vsak dan si privoščiti svoj kvantum »geruša«, tako da se njen nos že sedaj opasno rdeče svetlika. Da, da, Minka! Sic transit gloria mundi — bili so časi, ko si bila vneta naprednjakinja; toda ko so ti potekli medeni tedni tvojega zakona (o mesecih ne more biti govora), si se prelevila naenkrat v verno Marijino devico, najbrže iz same jeze, ker je bil »Slovenski Narod« kriv, da si se usedla na limanice. List je pri tem pač nedolžen. Seveda častihlepnost na pravem mestu je lepa stvar, a na ta način ne boš prišla do zaželjenega cilja. Ko bi ti vedela, kako vlogo igraš v tamburaškem društvu, stara gospa - gospodična med 18 do 20letnimi devojkami, koje se ti za hrbtom posmehujejo . . . ja seveda, kdo bo pa potem organistu dvoril in mu za pijačo dajal; kar se poslednjega tiče, vsa čast, toda ker si prevzela vlogo kavalirja, je tvoja dolžnost, tudi za zabavo skrbeti, malo drag način, si pustiti tako dvoriti, toda v sili itd. Tedaj Minka, le pamet, ker za ženske ni politika, temveč šivanka in kuhinja. — Gospoda dekana in kaplana v Stari Loki pa prijateljsko opozarjamo, posete k Hrastniku kolikor mogoče omejiti, ker vama lahko s pričami dokažemo, da pred temi strupenimi jeziki i vi niste varni in tudi o Minkini pobožnosti (kapelica pri o. kapucinih bi vedla pričati), bi se marsikaj lahko govorilo, toda naj zadostuje, upajoč, da bodo že te vrstice rešile Minko politične manije.

g Iz Selc. Velika žalost bo in solze bodo tekle, ker bomo menda v kratkem izgubili našega župnika Rožnika, vzor-gospodarja, živinorejca in dušnega pastirja, ki pase sebi izročene ovčice. Ne mislite pa, da jih pase po pašnikih, ki jih je naredil iz nekdanj lepih farovških gozdov. Mi, njegove ovčice, ga jako radi poslušamo, s posebnim veseljem smo ga poslušali v nedeljo pred volitvijo, ko je začel po pridigi s svojim govorom srčno ljubezen do svojih ovčic kazati, pa le do onih ovčic-faranov, kateri bi tako volili, kakor bi on hotel. Prišli smo tudi mi, naprednjaki, na vrsto in nas je ta božji pastir s cigani

opsoval. Žalostno za takega božjega namestnika, ki bi imel oznanjevati ljubezen in mir med farani, posluhuje se pa tako nizkotnih besedi v cerkvi. Povemo gospodu župniku, da bosedo cigan ne razumemo, če jo izpregovori taka kreatura proti nam, kakor je naš Rožnik, ki od naših žuljev mastno živi. Privoščiči nam pa eno malenkost zaradi občinskih volitev. Rekel je, da naj nam Bog požegna in sv. Duh, mi pa pravimo, da naj Bog in sv. Duh blagoslovi njemu, da mu bo kaj teknilo, kar je za smreke dobil, ki jih je v treh parcelah do čistega posekal in prodal, da zdaj izgledajo farovski gozdi veliko slabše kakor gozdi največjega pijanca v Selški dolini. Imamo pri nas tudi dva kaplančka, eden po imenu Kavčič, ali kakor ga tudi imenujejo, kaplan »Štamperle«, ki je bil najbolj vnet agitator pred občinskimi volitvami. Ta petelinc prav rad tudi agitira za »Gorenjca«. Ne ve se, je li plačan agitator od uredništva »Gorenjca«, ali kako pot popravlja s tem samemu sebi. Na dan volitve je bila naša farovška gospoda jako nasajena. Gospod Rožnik se je jako rad prepiral in je rekel nekemu naprednemu možu, da ga bodo še uši jedle. Čudimo se tej duhovni posodi, kako pride do misli, da bodo takega moža uši jedle, ki je kakor mlad gospodar dobil vse zadolženo posestvo in to posestvo v teku let v red spravil s svojo lastno pridnostjo. Iz tega Rožnikovega izraza se zrcali, kako nizkoten je. Tudi kaplan s »pušlcem« se je na ta dan kaj našopirjeno držal in se je kaj rad ponorčeval iz kakega naprednjaka. Posebno velik greben je pa imel kaplan Kavčič in je kaj rad napadal s svojimi neolikanimi besedami kakega naprednjaka. Pa mi temu petelincu nič ne zamerimo, ker smo prepričani, da ne ve, kaj govori, kadar ga je en štamperle preveč. Časih mu uide skozi ustne še kaka taka beseda, ki bi še kak kazenski paragraf zadela. Danes toliko, če bodo pa petelinci kaj močno peli, bomo pa drugo kaj več pisali. Torej na svidenje!

g Iz Selške doline. Medved se baje klati v Selški dolini po gozdih v Jelovici in pod njo. V nedeljo in ponedeljek so ga preganjali lovci in nekateri tudi videli. Neki Dražgošan ga je celo streljal. Drugi so ga pa menda le gledali. Če ga bodo dobili in če je res medved, bomo že poročali.

g V oko se je zbdel z nožem otrok Tomaža Eržena iz Ostrega vrha, ko je rezal šibo. Otrokom ne nožev!

g Iz Železnikov. Našemu župniku še vedno po glavi misijon roji. Pa ravno župnik se ni prav nič poboljšal. Sovraštvo in prepir seje dalje. V št. 49. »Domoljuba« napada in grdi napredne železniške gostilničarje. Kdor jih pozna, nihče jim ne more ničesar očitati. Vsi so vrli poštenjaki, ki opravljajo svoje državljanske in cerkvene dolžnosti. Župnik pa jih sovraži iz dna svoje duše. Grozi jim z bojkotom. V tem zmislju govori včasih tudi raz leco in

sicer tako, da bo treba enkrat proti njemu poklicati na pomoč kazenske paragrafe. Marčič kar besni proti vsem, ki nečejo podpirati njegove škodljive politike. V svojem krščanstvu hoče uničiti vse, kar ne gre z njim. On je res vnet pristaš bojujoče cerkve, toda tako ne uči naš Zveličar Jezus Kristus. Župnik ne da prav nič na pobožnost in pravo krščansko življenje. V isti številki »Domoljuba« napada namreč Poddarčarja, ki je vzor moža in pravega kristjana. Župnik — čujte — se norčuje v »Domoljubu« iz tega moža, ker hodi vsak dan k sveti maši in vneto opravlja svoje verske dolžnosti. In zakaj se norčuje iz njega? Zato, ker ni njegov pristaš, ampak dela po svoji zdravi pameti. Iz tega se jasno vidi, da župniku ni prav nič za vero in pravo krščansko življenje, ampak samo za politiko. On je tistega mnenja kot dr. Šusteršič in dr. Pegan, ki pravita: »Mi klerikalci nikogar ne vprašamo, kake vere je, če hodi v cerkev ali k spovedi, samo da z nami drži in hvali naše delovanje, pa je dobro.« Tudi Marčič je »kristjan te sorte«. Zato se pa norčuje iz pobožnega življenja svojega farana, ki mu v politiki neče biti slepo vdan. Če dela Marčič v zmyslu pravega krščanstva, to naj opravi s svojo vestjo. Čez poštene gostilne pa naj nikar ne zabavlja, saj ni abstinent, saj je splošno znano, da ga mož precej rad cuka; pa mi mu ga privoščimo. Svoje pristaše pa naj navaja nekoliko bolj h krščanskemu življenju. Kaj pa počenja sedaj pred občinskimi volitvami, bomo po poročali prihodnjic. — Danes le še omenimo, da sta misijonar in Šimenov Janez pri spovedi hudo ropotala. Janez je delal namreč kakor Štrajnar ta dolgo. Z misijonarjem sta mnogo govorila o Podroštu. Misijonar mu je končno tisti greh odpustil, pa samo zato, ker je že takrat takoj delal za pregrešne sladkosti pokoro. Prišel je ob čevlje, zraven pa se je še bos moral na kolesu pripeljati k svoji ženi v Železnike. Pa kaj bi se spuščali v spovedne tajnosti!

g Iz Tuhinjske doline. Kaj nas uče volitve v Zgor. Tuhinju? Župnik je jasno pokazal, da stavi na prvo mesto v tuhinjski občini svoj vpliv, moč in svojo osebo, četudi ne plačuje nobenega davka. Šel je pa še dalje: svetost altarja in maše je zapostavil posvetnosti volitve in gospodarstva v občinski blagajni. Koliko se je farovž trudil za volitve, pritiskal je na moše, grozil ženam, da naj vendar zahtevajo od moža, da voli krščanske moše, kakor da bi na Tuhinjskem ne bili vsi krščeni kristjani. Ali z vero gredo povsod v boj, če hoče farovž zmagati. Strahopetnim in do zdaj še premalo izobraženim ljudem naj fajmošter samo pred oči postavi črnega hudiča, ki bljuje žareči ogenj ali pa naj jim popiše škripanje z zobmi v peklju — Tuhinjec je že mehak, se že trese, že trepeče pred hudičem in peklom, ki jih pa do zdaj še ni videl niti fajmošter, niti kdo drugi. Če se pa kdo upa farovžu povedati resnico, tega

fajmošter ferdama in ga proglasi za brezverca. — Tuhinjski kmetje, vi ste vendar možje, vi ste občani, vaša je občina in vi se pustite komandirati in za nos voditi od fajmoštra, ki je pri vas le od danes do jutri, ki bo vedno občino tako vodil po svojih možeh, da bo ustregel kamniškemu tehantu in ljubljanskemu škofu. Njemu ne gre za vašo, ampak za svojo korist; čim bolj bo tuhinjska občina farovška, tem preje bo škof naredil fajmoštra za tehanta. — Tuhinjeci, odprite že enkrat oči, verujte le sebi in svoji pameti!

o Notranjske novice o

n Planina. V nedeljo, dne 10. decembra smo imeli pri nas shod z ozirom na predstoječe občinske volitve. Shodu je predsedoval gosp. Fran Kiaúta. Posetil nas je gosp. dr. Triller, ki nam je v svojem izbornem govoru govoril najprej o novem občinskem volilnem redu. Nadalje je govoril o slabem klerikalnem deželnem gospodarstvu. Govoril je tudi o novem gibanju v naši deželi, namreč o gibanju, s katerim se hočejo kmetovalci otresti klerikalnega varuštva in se postaviti na lastne noge. — Med drugim je izvajal: Naš kmetovalec, kakor vsak drugi državljan se ne upira dati bogu, kar je božjega, cesarju, kar je cesarjevega, toda tudi sam hoče imeti to, kar mu po vsej pravici in po vseh božjih in človeških postavah gre, pred vsem pa hoče biti gospodar svojega lastnega telesnega blaga. — V razpravljanje o občinskih volitvah vera prav nič ne sodi, ker je vera stvar za sebe in je občina zopet stvar za sebe. Je pa tudi zelo velik razloček med vero in farovškim gospodarstvom. Vera in občina sta dve stvari, ki druga z drugo nimata ničesar opraviti. — Nadalje je govoril o političnem bojkotu. S tem nepoštenim sredstvom mislijo klerikalci ugnati v kozji rog vse, ki se jim nečejo podati. Nadalje smo izvedeli, da je deželna blagajna prazna in da ima dežela za leto 1912 1 milijon 400.000 K primanjkljaja. Vedno večja bremena bodo prišla na občine. Klerikalci bi radi dobili vso moč v roke. Zato pa tudi pri občinskih volitvah upijejo, da je v nevarnosti vera. V resnici pa je v nevarnosti samo farovško gospodarstvo. — Govornik je žel za svoje besede dolgočasno hvalo in odobravanje. Pošteni in zavedni občani bodo oddali na dan volitev kot en mož svoje glasove za naše kandidate, katerih kandidatno listino tu priobčujemo:

Kandidati so: za podžupana iz Garčerevca **Fran Žigon**;

za odbornika iz razredne kurije **Anton Žigon**;

za podžupana iz Laz - Jakovice **Janez Nemgar št. 4**;

za odbornika iz Laz **Anton Krmavnar št. 33** in **Andrej Podboj št. 35**;

iz Jakovice **Janez Jurca** in **Frane Godeša**;

za podžupana v Zgor. in Spod. Planini **Anton Lavrič**;

za odbornike iz Zgornje Planine: **Andrej Sieherl št. 70**, **Matija Petkovšek št. 110**, **Josip Milavč št. 11**, **Alojzij Gartner in Fran Mahnič št. 26**;

iz Spodnje Planine: **Ivan Tegel št. 189**, **Anton Urbas št. 169**, **Josip Petkovšek iz Lipen št. 10**, **Anton Beber št. 181** in **Fr. Kiaúta št. 162**.

Kandidati za namestnike so:

za podžupana iz Garčerevca **Frane Skvarča**;

za podžupana iz Laz - Jakovice **Janez Klemene št. 5**;

za podžupana iz Zgor. in Spod. Planine **Blaž Rupnik**;

za namestnike odbornikov iz Spodnje Planine **Fran Podboj** in **Ivan Modrijan**;

iz Zgornje Planine **Josip Sieherl**, **Fran Krmavnar iz Laz**, **Jernej Poženel** in **Pavel Žigon**.

n Iz Gor. Logatca. Deželna vlada je ugodila rekurzu glede volitev v II. razredu. Naloga naprednih volilcev je sedaj, napeti vse sile, da izletita iz občinskega odbora še ona dva pristaša S. L. S., ki sta zadnjič prišla le po naključju v odbor. Proč z osebnostmi in vsi do zadnjega na volišče! — Pretekli teden je nas prišel sam Prevzvišeni — spovedovat, ali bolje rečeno pripravljat za nove volitve. Baje so dobili „ta suho“ vsi možki, ki so napredno volili. Seveda naši napredni možje se za to mnogo ne brigajo in bodo tudi v bodoče mislili po svoji glavi in ne po škofovi, saj jim je ravno zaradi tega dal sv. duh dar uma. — Klerikalci kandidirajo v občinski odbor moše, izmed katerih se je eden pri zadnjih volitvah tako blamiral, da se mu je cela komisija smejala. Ko se je namreč neki naprednjak izkazal s pooblastilom c. kr. erarja, je dotični možakar prostodušno vprašal: „Kdo pa je ta gospod „erar“? In take duševne reve naj volimo v tako važen zastop, kakor je ravno občinski? Zavedni Gor. Logatčani bodo gotovo vedeli, kaj je njihova dolžnost!

n Iz Dol. Logatca. Miklavžev večer „Sokola“ je prinesel naši knjižnici prav čedno svoto. Vsem, ki so sv. Antonu napolnili pušico, iskrena hvala! — „Sokol“ priredi tudi letos običajni Silvestrov večer. Cuje se, da bo letošnja prireditev posebno zanimiva. Razen igre, solo- in zborovega petja, šaljivih prizorov, žive podobe i. t. d. se nam obeta celo — opera. Zato že sedaj opozarjamo na ta nad vse priljubljen Sokolski večer.

n „Napredno politično društvo za logaški okraj“ priredi v Logatcu na sv. Štefana dan javen ljudski shod. Govorila bosta g. državni poslanec dr. Vladimir Ravnihar in g. deželni poslanec Adolf Ribnikar.

Razširjajte od hiše do hiše „Slov. Dom“.

Po slovenskih deželah

p Iz Kontovlja pri Trstu. Cenjeni gospod urednik! Dovolite mi, objaviti par vrstic iz misijonskih dnevov. Tu namreč imamo gospoda fajmoštra, ki si na vse mogoče načine prizadeva, da bi ustanovil klerikalni tabor. V to svrhu je minuli teden poklical kar dva misijonarja. Mislili smo, da bosta učila Kristov nauk: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Nel Prišla sta udrihat po mirnih kristjanah in sejati prepir. Evo Vam par posnetkov iz slavnih pridig: Kdor čita napredne časopise, bo večno pogubljen in bo na sodni dan klical urednika: Pomagaj mi, a ne bo pomoči, ker pogubljena bosta oba. Na desno bodo šli vsi pristaši katoliško - klerikalne stranke med ovčice, in vi naprednjaki, liberalci, svobodomislci, rdečkarji in brezverci, vsi boste šli med kozle, med hudiče, kjer bo jok in škripanje z zobmi. Da, gospod misijonar, gotovo ste bili v rožcah, ko ste kričali od tržaškega Starega mesta. Torej ni čuda, da so začeli ljudje godrnjati in se smejeti, ker tu pri nas, mislim, da so tla prevročila za klerikalno stranko in ni čuda, da vera peša in tudi bo, dokler bo imela slične zagrizene politične kričarje, ter končujem z željo: Bog jih razsvetli.

Gospodarstvo.

Kmečka pisarna narodno-napredne stranke.

Vodstvo narodno-napredne stranke je ustanovilo v svojem tajništvu posebno kmečko pisarno, ki je na razpolago vsakemu naprednemu kmetovalcu za popolnoma brezplačni pouk o vseh političnih, upravnih, davčnih, pristojbinskih in vojaških zadevah. Izključene pa so zasebne pravde.

Pisarna bo poslovala za sedaj le pismeno in vsak napreden kmetovalec, ki je potreben kakoršnegakoli pouka v zgoraj navedenih strokah, naj se obrne zapno s posebnim pismom, kateremu je priložiti 10vinarsko znamko za odgovor (ako se želi odgovor v priporočenem pismu, pa 35vinarsko znamko) na: Kmetško pisarno narodno-napredne stranke v Ljubljani, Wolfova ulica 10.

Ob sebi umevno je, da je pisarna na razpolago tudi naprednim kmetiskim županstvom.

Po svetu

a Slovenec Zmrznil. Ob Rock Island-železnici so našli zmrznjenega Matijo Kuzmo. Pokojnik je bil star 46 let, doma iz vasi Knežina v dragatnški fari.

a Rojak se je ponesrečil. V Aguilarju, Colo., se je v jami ponesrečil rojak Josip Bertolj. Razletela se je mina in ga ubila.

r Pivo se je kuhalo že v starem Babilonu, 28800 leto pred Kristusom.

r Na Bolgarskem pride na vsakih 100 ljudi eden tak, ki živi vsaj 100 let. Pri nas v Avstriji pa pride šele na eno četrtno milijona en tak človek.

r Glavna stebra človeške družbe sta: lakota in ljubezen.

r Moli, kadar čutiš potrebo po molitvi... toda varuj se, da ne postane tvoja molitev mrtva navada.

r Jedro vsega našega delovanja mora biti izobrazba človeka.

r Zakaj je na svetu žalost? Zato ker je tudi veselje. Ni svetlobe brez teme, in višine brez nižine, ni sreče brez nesreče. Telo mora premagati bolezen, ker njegov cilj je zdravje. Duša mora zmagati med žalostjo, ker njen namen je sreča.

r Na eni nogi mora stati pri nekaterih rodovih v Afriki vsak govornik, ki javno nastopi. Kakor hitro stopi med govornikom na obe noge, izgubi besedo.

r Kaj prorokuje Edison. Na tozadevna vprašanja se je izrazil Edison, da bo človeštvo v bodočnosti obvladalo tudi vreme in da se bo letanje po zraku zelo izpopolnilo. Znanost bo tako napredovala, da se bo človeško življenje podaljšalo za 200 do 300 let, ko uničimo razne brekterije, ki povzročajo bolezni in pospešujejo starost. Saj so n. pr. v Kaliforniji velikanska drevesa, ki so stara do 6000 let, in še vedno žive.

r Čast delu. Bodoči družabni razvoj bo šel čisto drugačno pot, kot se pa sedaj živi. To nas uči Amerika in malo Dansko. Danci in sicer takozvana »boljša« družba so se začeli pečati z rokodelstvom. Tako se je n. pr. sedemnajstletna hčerka danskega ministrskega predsednika Berntsena šla učiti mizarstva. Sedaj, ko je naredila maturo na gimnaziji, se je šla učiti mizarstva rokodelstva k mojstru gospodični Horsborlore. »To je bolj zdravo, kot pa čepeti pri knjigah«, se je izrazila hčerka ministrskega predsednika. Njen oče, prvi svetovalec danskega kralja, je ravnanje svoje hčerke zelo odobroval in ji je rekel: »Vsako delo človeka izpopolnjuje in izboljšuje«.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Listnica uredništva. G. dopisniku iz Št. Vida na znanje, da je nam prav, ako hoče nositi dopise osebno v uredništvo, ker mu je to bolj priлично. Glede nakupa primernih knjig pa je najbolje, da se obrnete na »Prosveto«. — Iz večjih krajev nam prihajajo pritožbe, da razni klerikalni pismošoški in poštarice zadržujejo »Slovenski Dom« — našim naročnikom nagajajo, kjer le morejo. Prosimo, da se nam vsak tak slučaj takoj in natančno naznani, ker

zbiramo tozadevni material. Pritožili se bomo na poštno ravnateljstvo, ker tako uradovanje kot je po nekaterih poštah, je res sramota za kulturno državo. — Dopisniku iz Vač in enemu dopisniku iz Sore naznanjamo, da njuna dopisa priobčimo v prihodnji številki, ker smo jih za to številko dobili že prepozno.

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, dne 9. decembra 1911.

Gradec: 79, 10, 7, 86, 70.

Dunaj: 25, 64, 67, 50, 18.

Dvignjene v sredo, dne 13. decembra 1911.

Brno: 24, 35, 25, 20, 72.

Tovarna domačega gorenjskega
sukna
Anton Stroj
Zapuže pri Begunjah, Gorenjsko.
Priporoča svojo zalogo raznovrstnega sukna pod tovarniško ceno.

Na zahtevo vzorce! Svoji k svojim!

Prostovoljno se prodaja 99

POSESTVO

obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, njive košenice in travniščice za petero govedi in z rigolanim vinogradom, kjer se pridelava približno do 50 vedrov vina. Cena 6000 K. Natančna poiasnila daje **Jožef Trušnik v Marendolu, p. Tržišče, Dolenjsko.**

NAŠA ANČKA.

Mična povest v lični obliki, ki ne sme manjkati v nobeni knjižnici. Stane samo 80 vin. In se dobiva v vseh večjih knjigarnah. 97

Izjava.

Podpisani Štefan Krušič, posestnik v Št. Vidu, preklicujem vse one žalitve, s katerimi sem dne 28. novembra t. l. žalil Josipa Arharja, posestnika in mizarkega mojstra v Vižmarjih. Izjavljam, da so vsa moja žaljiva očitavanja neresnična. Obenem se zahvaljujem Josipu Arharju, da mi je odpustil in odstopil od sodnijskega kaznovanja.

101

Štefan Krušič, l. r.

Vabilo

na

izredni občni zbor

Prve vinorej. zadruga v Krškem

registrirane zadruga z omejeno zavezo,

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 31. dec. 1911 v združnem domu v Krškem, ob 10. uri dopoldne.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Spronemba pravil
3. Sklepanje o likvidaciji zadruga in volitev likvidacijskega odbora.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

OPOMBA: Ako bi na določeno uro sklicani občni zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem prostoru s prvotnim sporedom drugi občni zbor, ki sklepa v zmislu § 28 pravil brez ozira na število navzočih. 100

Kdor ljubi dobro kavo,

naj uporabljaj kot pridatek

pravi : Franck :

ki se spozna po tvornični znamki, t. j. kavnem mlinčku.

Tovarna v Zagrebu.

Posojilnica in hranilnica v Moravčah

obrestuje hranilne vloge po

4-75 %

in daje posojila po

6 %

Uraduje v lastnem Zdržnem domu, vsako nedeljo od 1 do 5 in vsako sredo od 4 do 6 ure. 51

Nihče se še ni pokesal, .: ki je kupil pri meni .:

namreč mnoga pismena priznanja dokazujejo, da so moji aparati najboljši.

Velika zaloga gramofonov, plošč, šivank i. t. d.

A. RASBERGER,

Ljubljana, Sodna ul. 5.
(Zraven c. kr. sodnije.)

Za živinorejce

priporoča

klajno apno, redilni prašek za konje, govejo živino in svinje. Fluid za konje, grenko sol, zmlat kolmoš, encian i. t. d.

„ADRIJA“

drogarija, konces. prodaja zdravilnih zelišč in strupov za lovske in tehnične namene v Ljubljani, Selenburgova ul. št. 5. Naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Kri! in dober zajtrk dosežejo odrasli in otroci, bolni in zdravi. Polovico stroškov prihranite
Moč! v gospodinjstvu na kavi, sladkorju in mleku, ako pije **SLADIN**,
Zdravje! to je dr. pl. Trnkóczyja **SLADNI ČAJ.**

En zavoj velja 50 vin. Dobiva se povsod. Po pošti se naroča najmanj pet zavojev po povzetju pod naslovom v glavni zalogi. .:

Lekarna pl. Trnkóczy

.:. v Ljubljani zraven rotovža. .:

10 zapovedi

za kmetovalca in 10 zapovedi za zdravje, vsake posebej na papirju tiskane, dobi vsak človek zastoj, tudi po pošti, ako po nje piše v lekarno Trnkóczy zraven rotovža v Ljubljani.

Tržne cene v Ljubljani

	Cena			
	od		do	
	K	h	K	h
1 kg govejega mesa I. vrste	1	80	2	—
1 „ „ „ II. „	1	60	1	80
1 „ „ „ III. „	1	20	1	70
1 „ telečjega mesa	1	60	1	88
1 „ praščjega mesa (svežega)	1	60	2	—
1 „ „ „ (prkajenega)	1	80	2	—
1 „ kostrunovega mesa	1	50	1	60
1 „ jagnjetovega mesa	1	60	1	80
1 „ kozličevega mesa	1	80	2	—
1 kg masla	2	50	2	60
1 „ masla surovega	2	40	2	50
1 „ masti praščje	2	16	2	20
1 „ slanine (špeha) sveže	1	80	2	—
1 „ slanine prekajene	1	90	2	—
1 „ sala	1	90	2	—
1 „ surov. margarinskega masla	—	—	0	—
1 „ kuhan. margarinskega masla	1	90	2	00
1 jajce	—	09	—	10
1 l mleka	—	20	—	—
1 „ „ posnetega	—	8	—	10
1 „ smetane slake	—	—	—	—
1 „ „ kisle	1	—	1	10
1 kg medu	1	40	1	60
1 „ čajnega surovega masla	3	27	3	60
1 piščanec	1	20	1	40
1 golob	—	44	—	48
1 raca	2	15	2	40
1 gos	5	60	6	—
1 kapun	—	—	—	—
1 puran	—	—	—	00
100 kg pšenične moke št 0	37	20	—	—
100 „ „ „ „ 1	36	80	—	—
100 „ „ „ „ 2	36	40	—	—
100 „ „ „ „ 3	35	80	—	—
100 „ „ „ „ 4	35	00	—	—
100 „ „ „ „ 5	34	40	—	—
100 „ „ „ „ 6	33	80	—	—
100 „ „ „ „ 7	31	—	—	—
100 „ „ „ „ 8	20	—	—	—
100 „ koruzne moke	25	—	—	—
100 „ ajdove moke I.	47	—	—	—
100 „ ajdove moke II.	45	—	—	—
100 „ ržene moke	32	—	—	—
1 l fižola	—	34	—	46
1 „ graha	—	38	—	40
1 „ leče	—	36	—	38
1 „ kaše	—	22	—	24
1 „ ričeta	—	20	—	22
100 kg pšenice	24	—	—	—
100 „ rži	21	—	—	—
100 „ ječmena	18	80	—	—
100 „ ovsa	21	—	—	—
100 „ ajde	23	—	—	—
100 „ prosa belega	19	—	—	—
100 „ „ navadnega	—	—	—	—
100 „ koruze, nove	19	—	—	—
100 „ krompirja	9	—	9	50

Lesni trg

Cena trdemu lesu 9:50 do 10 K.

Cena mehkeemu les 8 do 8:50 K.

Trg za seno slamo, in steljo.

Na trgu je bilo

voz sena

„ slame

„ stelje

„ detelja

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino pat. dvojno zarezani

strešnik - zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

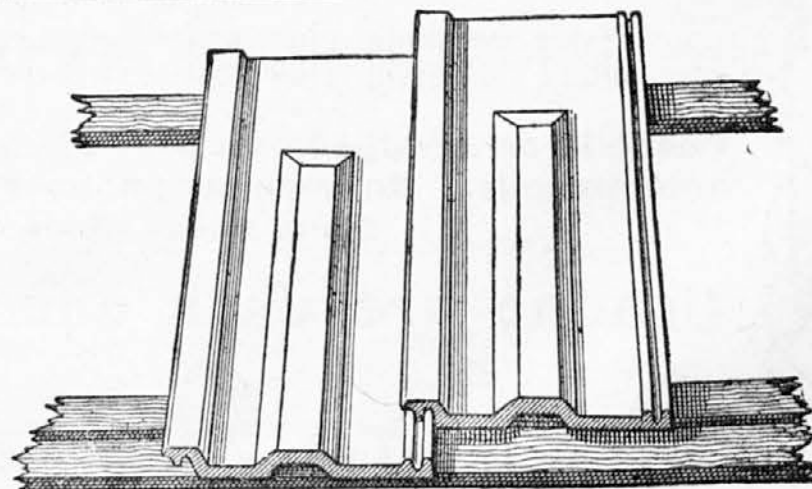
Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se iščejo.

Ustanovljena 1882. Pošt. hranilni račun št. 828.406. Telefon števil. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18, v Ljubljani

v lastnem
zadružnem
domu ➔

v lastnem
zadružnem
domu ➔

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa **81,116.121 kron 11 vin.**

➔ upravnega premoženja **20,775.510 kron 59 vinarjev.** ➔

Obrestuje hranilne vloge po **4½%**

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad **kron 20,000.000.**

Posojuje na zemljišča po 5¼% s ½% na amortizacijo ali pa po 5¼% brez amortizacije. Na menice pa po 6%. Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizacije dolga.

Uradne ure vsak dan od 8.—12. in od 3.—4.